

VALTIONEUVOSTON ASETUS KAUPALLISEN KALASTUKSEN KIINTIÖJÄRJESTELMÄSTÄ ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Ehdotetaan, että valtioneuvosto antaisi asetuksen, jolla muutettaisiin valtioneuvoston asetusta (1050/2016, muut. 188/2017) kaupallisen kalastuksen kiintiöjärjestelmästä.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1. Ehdotus

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallista täytäntöönpanoa koskeva laki (1048/2016) astui voimaan 12.12.2016. Sen nojalla annettiin valtioneuvoston asetus (1050/2016) kaupallisen kalastuksen kiintiöjärjestelmästä. *Täytäntöönpanolaissa* on valtuudet valtioneuvoston asetusten antamiseksi lain täydentämiseksi tarpeellisilla säännöksillä.

Täytäntöönpanolain 28 §:n perusteella maa- ja metsätalousministeriö jakaa valtiolle palautuneet siirrettävät käyttöoikeudet hakemusten perusteella. Hakemusmenettelystä on tarpeen antaa tarvittavat määräykset, jotka sisältyisivät uuteen 2 a §:ään.

Asetuksen 13 §:n mukaan kaikki kaupalliset kalastajat saavat kalastaa rysällä 20 tonnia silakkaa vuodessa. Troolilla saa pyytää saman määrän silakkaa ja enintään 10 tonnia kilohailia vuodessa, mutta vain kokonaispituudeltaan alle 12 metrin pituisilla kalastusaluksilla (rannikkoalus). Tämä koskee sekä sellaisia kaupallisia kalastajia, joilla on käyttöoikeutta ja/tai toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä sekä sellaisia, joilla näitä ei ole. Järjestelyä on tarpeen muuttaa siten, että toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija käyttää ensin oman kalastuskiintiönsä ja vasta sen jälkeen hänen silakka- tai kilohailisaaliinsa luetaan erillisiin kalastuskiintiöihin.

Täytäntöönpanolain uuden 6 a §:n valtuuden mukaan olisi asetukseen lisättävä määräykset ilmoituksista, jotka koskevat lohen kaupallista kalastusta jokialueella ja siinä saatujen lohien merkintää. Nämä sisällytettäisiin uuteen 14 a §:ään.

Lisäksi kumottaisiin asetuksen 9 §, sillä täytäntöönpanolain 20 §:ään ehdotettujen muutosten takia pykälän säännöksiä ei enää tarvittaisi.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

2 a § Valtiolle palautuneiden siirrettävien käyttöoikeuksien jakaminen

Asetukseen lisättäisiin uusi 2 a § valtiolle palautuneiden siirrettävien käyttöoikeuksien jakamisesta täytäntöönpanolain 28 §:n 5 momentin valtuuden perusteella. Pykälän

mukaan maa- ja metsätalousministeriö jakaisi valtiolle palautuneet siirrettävät käyttöoikeudet hakemusten perusteella. Kirjalliset hakemukset olisi jätettävä maa- ja metsätalousministeriön kirjaamoon maa- ja metsätalousministeriön asettamaan määräaikaan mennessä ja niiden tulisi sisältää 1 §:n 1 momentin 1-3 kohdissa tarkoitetut hakijaa ja hakijan omistuksessa olevat kalastusalueet sekä kyseistä Suomen kalastuskiintiötä koskevaa siirrettävää käyttöoikeutta koskevat tiedot.

9 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden muuttaminen

Pykälä kumottaisiin, sillä täytäntöönpanolain 20 §:n 4 momenttiin ehdotettujen muutosten seurauksena se muuttuu tarpeettomaksi. Asetuksen 8 §:n mukaisesti annettavissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevissa päätöksissä olisi aina tieto Suomen kalastuskiintiöiden koosta ottaen huomioon myös edelliseltä kalenterivuodelta siirtoina tehtävät lisäykset ja vähennykset.

13 §

Pienimuotoinen silakan ja kilohailin trooli- ja rysäkalastus

Nykyisen pykälän 1 momentissa määrätään, että kaupallinen kalastaja saa kalastaa rysällä vuosittain enintään 20 tonnia silakkaa, ja ne kirjataan 7 §:n mukaisesti erillisiin kalastuskiintiöihin. Niitä ylittäneet saaliit kirjattiin vuonna 2017 rysäkalastuksen toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin. Järjestelyä on tarpeen muuttaa siten, että toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija käyttää ensin saamansa kiintiön ja vasta sen jälkeen saaliit kirjataan erillisiin kalastuskiintiöihin. Tällä tavalla varmistettaisiin, että toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija hyödyntää ensisijaisesti omaa kiintiötään, jotta häneen ei saaliiden kirjaamisjärjestyksen takia kohdistuisi täytäntöönpanolain 29 §:ssä säädettyjä seuraamuksia siirrettävän käyttöoikeuden menettämisen muodossa. Täytäntöönpanolain 29 §:n mukaan siirrettävä käyttöoikeus palautuu valtiolle osittain, jos sen perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä ei ole käytetty tai siirretty toiselle kaupalliselle kalastajalle vähintään puolta kahtena kolmesta vuodesta. Vastaavasti, jos toimijakohtaista kalastuskiintiötä ei ole käytetty tai siirretty lainkaan, siirrettävä käyttöoikeus palautuu valtiolle kokonaan.

Pykälän 2 momentissa määrätään, että kaupallinen kalastaja saa kalastaa troolilla kokonaispituudeltaan alle 12 metrin pituisella kalastusalueella vuosittain enintään 20 tonnia silakkaa ja 10 tonnia kilohailia, jotka kirjataan 7 §:n mukaisesti erillisiin kalastuskiintiöihin. Saaliiden kirjaamisjärjestys on tarpeen muuttaa samalla tavalla kuin 1 momentissa ja perusteet ovat vastaavat kuin edellä.

14 a §

Itämerenlohen kaupallinen kalastus jokialueella

Täytäntöönpanolakiin ehdotetun uuden 6 a §:n valtuuden mukaan ehdotetaan, että asetukseen lisätään uusi 14 a § ilmoituksista, jotka koskevat lohen kaupallista kalastusta jokialueella ja siinä saatujen lohien merkintää. Pykälän 1 momenttiin otettaisiin määräys elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen jätettävän ilmoituksen määräajasta, joka olisi vuosittain helmikuun viimeinen päivä. Järjestelyä ei ole ehditty ottaa käyttöön vuonna 2018, joten ensimmäinen soveltamisvuosi olisi 2019. Ilmoituksessa tulisi antaa yhteystiedot jokialueella lohen kalastusta harjoittavasta kaupallisesta kalastajasta sekä tiedot hänen edellisestä vuonna jokialueelta kaupallisesti kalastamien lohien päivittäisestä määrästä. Näin saataisiin nykyistä tarkemmat tiedot lohisaa-

liin kertymisestä kalastuskauden aikana jokialueilla. Ilmoituksessa tulee myös ilmoittaa kyseisellä kalastuskaudella tarvittavien täytäntöönpanolain 6 a §:ssä tarkoitettujen tunnisteidien määrä. Tällä tavalla saataisiin vuosittain lisää tietoa kyseisten kaupallisten kalastajien lohisaaliista jokialueella sekä mahdollisesta säätelytarpeesta.

Pykälän 2 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus lähettäisi vuosittain ilmoituksissa pyydetty määrät tunnisteita ilmoittajille. Tällä tavalla varmistettaisiin, että kaupallisella kalastajalla olisi riittävä määrä tunnisteita. Annettavien tunnisteidien määrää voitaisiin täytäntöönpanolain 6 a §:n 2 momentin valtuuden ja säätelytarpeen perusteella tarvittaessa myöhemmin rajoittaa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus merkitsisi tunnisteluihin lohien kaupallista kalastusta jokialueella harjoittavan kaupallisen kalastajan nimen ja rekisterinumeron sekä tunnistekohtaisen juoksevan numeron, samalla tavalla kuin lohien toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoiden osalta menetellään.

Pykälän 3 momentissa määrättäisiin, että jokialueella kaupallisessa kalastuksessa myytäväksi otettu lohi tulisi pyynnin yhteydessä merkitä tunnistella juoksevan numeron mukaisessa järjestyksessä. Tunnisteen tulisi olla kiinnitettynä loheen pyyntihetkestä koko kalastusajalla pidettävän ajan ja kokonaisuudessaan myytävän lohien lisäksi koko varastoinnin ja ensimyyntin ajan sekä tukku- ja vähittäiskaupassa. Tämä säännös vastaisi lohien toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden osalta merialueella sovellettavia menettelyjä.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan päivänä kuuta 2018.

3. Esityksen vaikutukset

Asetusehdotuksella on myönteisiä vaikutuksia silakan ja kilohailin siirrettävän käyttöoikeuden haltijoille, sillä saaliiden kirjaamisjärjestyksen muutos nostaisi siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöastetta. Tämä puolestaan vähentäisi merkittävästi todennäköisyyttä sille, että ne palautuisivat täytäntöönpanolain 27 §:n perusteella valtiolle.

Lisäksi saaliiden laskentajärjestelyn muutos alentaisi silakan ja kilohailin erillisten kalastuskiintiöiden käyttöastetta ja mahdollistaisi todennäköisesti erillisten kalastuskiintiöiden pienentämisen. Tätäkin voidaan pitää koko kiintiöjärjestelmän kannalta myönteisenä, sillä tavoitteena on, että mahdollisimman suuri osa Suomen kalastuskiintiöistä jaetaan toimijoiden hyödynnettäväksi ja että poikkeusmenettelyitä, jollaisena myös erillisiä kalastuskiintiöitä voidaan pitää, sovellettaisiin mahdollisimman vähän.

Jokialueen lohien kaupallisen kalastuksen ilmoitusmenettely ja lohien merkintävaatimus tehostaisi Itämerestä peräisin olevien lohien kalastuksen ja kaupan valvontaa, kun kaiken Manner-Suomessa kaupallisesta kalastuksesta peräisin olevan kokonaisen lohien tulisi olla asianmukaisesti merkittyä. Lisäksi jokialueella harjoitettavasta lohien kaupallisesta kalastuksesta saataisiin tarkemmat tiedot, mikä on hyödyllinen tieto lohien kalastuksen säätelypäätöksiä tehtäessä.